

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il; דוא"ל: info@cbs.gov.il; פקס: 02-6521340

ירושלים, כ"ד בניסן, תשפ"ד
2 במאי, 2024
132/2024

ערב יום הזיכרון לשואה ולגבורה תשפ"ד On the Occasion of the Holocaust Day, 2024

יהודים בישראל ובעולם¹

- בתחילת שנת 2023 מספר היהודים בעולם היה 15.7 מיליון, מתוכם כ-7.1 מיליון (כ-45% מהיהודים בעולם) חיים בישראל וכ-6.3 מיליון (כ-40% מהיהודים בעולם) חיים בארה"ב.
- בשנת 1939, ערב מלחמת העולם השנייה, מספר היהודים בעולם היה 16.6 מיליון, מתוכם 449 אלף בישראל (3%).
- בשנת 1948, ערב הקמת המדינה, מספר היהודים בעולם היה 11.5 מיליון, מתוכם 650 אלף בישראל (6%).

ניצולי שואה

- ערב יום הזיכרון לשואה ולגבורה תשפ"ד חיים בישראל כ-133 אלף ניצולי שואה ונפגעי התנכלויות אנטישמיות בתקופת השואה.
- על פי נתוני תחילת 2024
- 62% מכלל ניצולי השואה הן נשים ו-38% הם גברים.
- 6.2% מהניצולים עלו לישראל עוד לפני קום המדינה, בשנים 1933-1947. 30.5% מהניצולים עלו לישראל בגל העלייה הגדול לאחר קום המדינה (1948-1951). עוד 29.8% עלו בשנים 1952-1989, וכשליש (33.5%) עלו מאז שנות ה-90 של המאה הקודמת, בתקופת גל העלייה האחרון מבריה"מ (לשעבר).

[למטא דאטה \(הגדרות והסברים\)](#)

¹ הגדרות האוכלוסייה לכל המדינות, מלבד ישראל, מתייחסות לאוכלוסיית "ליבה" יהודית, הכוללת אנשים המגדירים את עצמם יהודים או אנשים שנולדו להורים יהודים ושאינם להם הגדרת זהות דתית או אתנית אחרת. הנתונים על יהדות העולם מבוססים על עבודתו רבת השנים של פרופ' סרג'ו דלה-פרגולה במסגרת המדור לדמוגרפיה ולסטטיסטיקה של היהודים, המכון ליהדות זמננו ע"ש א. הרמן, האוניברסיטה העברית בירושלים ([להרחבה ראו: American Jewish Year Book 2022](#)).

בתחילת שנת 2023 מספר היהודים בעולם היה 15.7 מיליון.
בשנת 1939, ערב מלחמת העולם השנייה, מספר היהודים בעולם היה 16.6 מיליון, מתוכם 449 אלף בישראל (3%).

בשנת 1948, ערב הקמת המדינה, מספר היהודים בעולם היה 11.5 מיליון, מתוכם 650 אלף בישראל (6%).

מתוך 15.7 מיליון היהודים בעולם:

- 7.1 מיליון יהודים בישראל (45%)
- 6.3 מיליון בארה"ב (40%)
- 440 אלף בצרפת (3%)
- 398 אלף בקנדה (2.5%)
- 312 אלף בממלכה המאוחדת (2%)
- 171 אלף בארגנטינה (2%)
- 132 אלף ברוסיה (1.1%)
- 125 אלף בגרמניה (0.8%)
- 117 אלף באוסטרליה (0.7%)

יהודים בישראל לפי יבשת מוצא²

מספר היהודים בישראל: כ-7.1 מיליון (כ-45% מהיהודים בעולם)

מהם: כ-5.7 מיליון נולדו בארץ

כ-1.4 מיליון נולדו בחו"ל

מתוכם:

1.0 מיליון נולדו באירופה ובאמריקה

275.0 אלף נולדו באפריקה

143.7 אלף נולדו באסיה

ניצולי השואה

ערב יום הזיכרון לשואה ולגבורה תשפ"ד חיים בישראל כ-133 אלף ניצולי שואה ונפגעי התנכלויות אנטישמיות בתקופת השואה.

הנתונים נלקחו מקובץ שהתקבל מהרשות לזכויות ניצולי השואה. הרשות לזכויות ניצולי השואה משמשת זרוע של מדינת ישראל לתגמול ניצולי השואה ששהו במחנות, בגטאות ובמקומות מסתור וכן נכי המלחמה, נכי רדיפות הנאצים והפליטים. בנוסף על כך, הרשות לניצולי השואה הכירה במעמדם של תושבי עיראק שנכחו באירועי הפרהוד³ ביוני 1941 ובתושבי מרוקו ואלג'יריה שחוו הגבלות בתעסוקה ובמקום מגורים בתקופת משטר וישי והיו חשופים למשטר הנאצי.

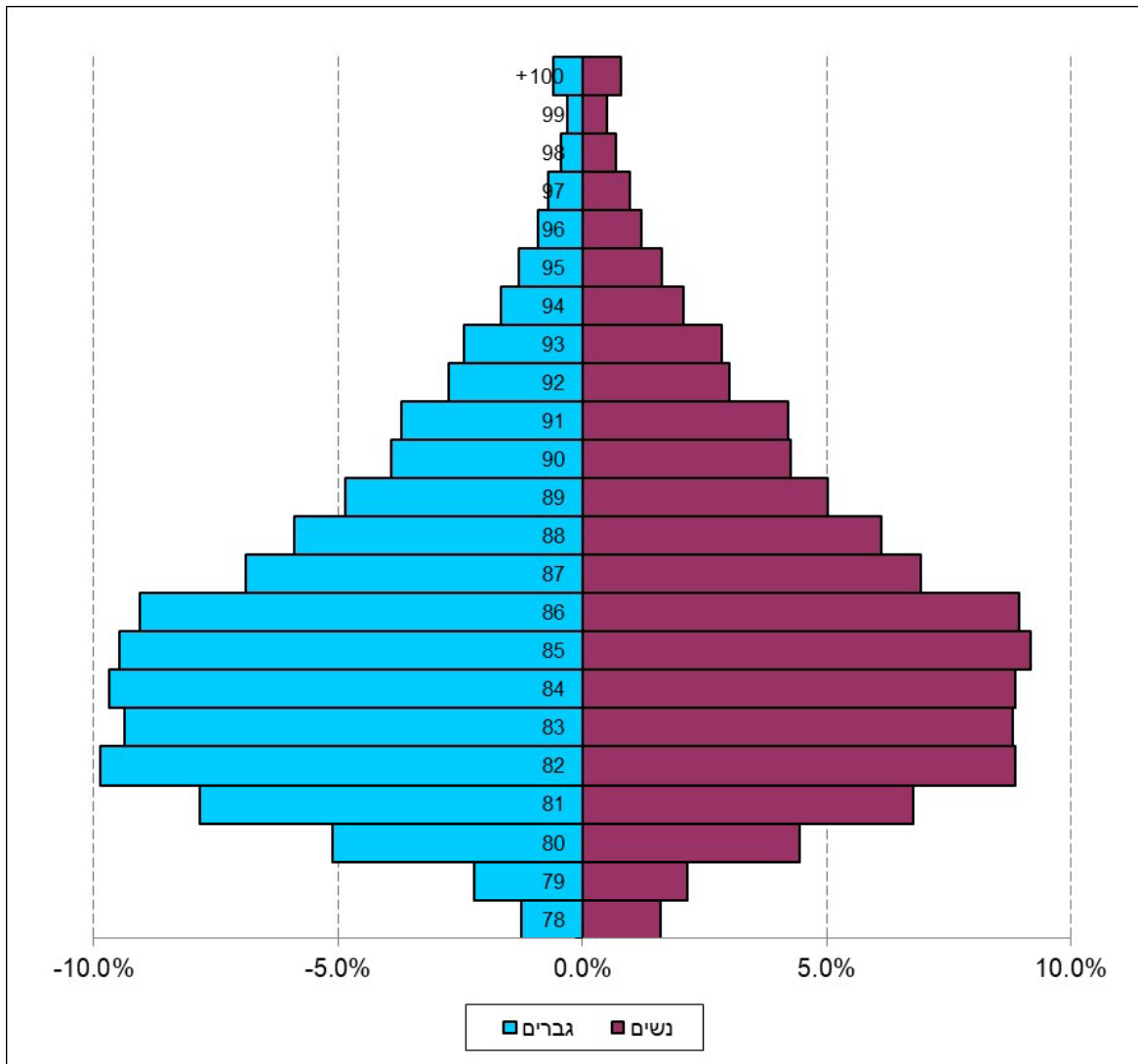
² הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2023) שנתון סטטיסטי לישראל 2023, לוח 2.9.

³ הכוונה לפרעות שנערכו באוכלוסייה היהודית בבגדאד, בירת עיראק, בחג השבועות בשנת 1941. בפרעות נרצחו לפחות 179 יהודים, 2,118 נפצעו, 242 ילדים הפכו ליתומים, ורכוש רב נבזז. מספר בני האדם שרכושם נבזז הגיע לכ-50,000 (מתוך [ויקיפדיה](#)).

גיל ומין

62% מכלל ניצולי השואה הן נשים ו-38% הם גברים. כ-43% מהניצולים נולדו בתקופת מלחמת העולם השנייה, בשנים 1939-1945, והם בני 78-84 בתחילת 2024. עוד כ-36% מסך כל הניצולים הם בני 85-89, והשאר מעל גיל 90 (כ-20%).

תרשים 1 - ניצולי שואה לפי מין וגיל, 2024⁴

מצב משפחתי

50.8% מכלל ניצולי השואה הם אלמנים/אלמנות, 36.8% נשואים/נשואות, 10.4% גרושים/גרושות וכ-2% בלבד רווקים/רווקות. כמחצית מניצולי השואה נשואים לבן/לבת זוג ניצול שואה – 24.6 אלף מתוך 49.3 אלף. כלומר, בישראל חיים היום 12.3 אלף משפחות שבהן שני בני הזוג ניצולי שואה.

⁴ הנתונים של בני 100 ומעלה עלולים לכלול טעויות דיווח.

ארץ לידה ותקופת עלייה

61.1% מניצולי השואה החיים בישראל הם ילידי אירופה. ילידי בריה"מ (לשעבר) הם הקבוצה הגדולה – 35.8%, עוד 10.8% הם ילידי רומניה ו-4.9% ילידי פולין.

16.5% מניצולי השואה הם ילידי מרוקו וכ-2.1% ילידי אלג'יריה שסבלו מהגבלות שונות בתקופת משטר וישי, 10.9% הם ילידי עיראק שחוו את מאורעות הפרהוד. 6.6% הנותרים הם מתוניסיה ומלוב.

לוח א - ניצולי שואה לפי ארץ לידה, 2024

אחוז	ארץ לידה
100.0	סך כולל
61.1	ארצות אירופה – סך הכל
35.8	בריה"מ (לשעבר)
10.8	רומניה
4.9	פולין
2.9	בולגריה
1.5	גרמניה ואוסטרייה
1.3	הונגריה
4.2	שאר ארצות אירופה
36.6	ארצות אסיה ואפריקה – סך הכל
16.5	מרוקו
10.9	עיראק
4.0	תוניסיה
2.6	לוב
2.1	אלג'יריה
0.5	שאר ארצות אסיה-אפריקה
2.3	שאר ארצות

6.2% מהניצולים עלו לישראל עוד לפני קום המדינה, בשנים 1933-1947. 30.5% מהניצולים עלו לישראל בגל העלייה הגדול לאחר קום המדינה (1948-1951). עוד 29.8% עלו בשנים 1952-1989, וכשליש (33.5%) עלו מאז שנות ה-90 של המאה הקודמת, בתקופת גל העלייה האחרון מבריה"מ (לשעבר).

58.5% מניצולי השואה מגרמניה ומאוסטרייה עלו לישראל עוד טרם הקמת המדינה. רוב הניצולים מפולין, בולגריה, הונגריה, עיראק ולוב עלו לישראל בגל העלייה הגדול (1948-1951). מרבית ילידי מרוקו ותוניסיה עלו בשנות ה-50 וה-60 של המאה הקודמת. ואילו רוב הניצולים מבריה"מ (לשעבר) עלו החל משנת 1990.

לוח ב - ניצולי שואה לפי תקופת העלייה וארץ לידה, אחוזים

2023-1990	1989-1952	1951-1948	1947-1933	סך הכל	ארץ לידה
33.5	29.8	30.5	6.2	100.0	סך הכל
					מזה:
84.3	13.3	1.8	0.6	100.0	בריה"מ (לשעבר)
2.3	45.1	47.4	5.2	100.0	רומניה
2.8	18.7	61.7	16.8	100.0	פולין
2.5	4.7	86.6	6.2	100.0	בולגריה
8.0	16.2	17.4	58.5	100.0	גרמניה ואוסטריה
4.2	24.3	52.5	19.0	100.0	הונגריה
4.3	79.4	16.0	0.3	100.0	מרוקו
0.2	2.5	94.3	3.1	100.0	עיראק
12.8	60.7	26.2	0.3	100.0	תוניסיה
0.5	8.0	89.9	1.6	100.0	לוב
36.6	46.0	16.6	0.8	100.0	אלג'יריה

פיזור גאוגרפי

כ-95% מהניצולים מתגוררים ביישובים עירוניים וכ-5% ביישובים כפריים, בדומה לשאר אוכלוסיית היהודים והאחרים בישראל.⁵

כשליש מהניצולים מתגוררים בערים הגדולות (המונות יותר מ-200,000 תושבים): כ-9 אלף בחיפה, כ-8.5 אלף בירושלים, כ-5.4 אלף בתל אביב-יפו, כ-5 אלפים בכל אחת מהערים אשדוד ונתניה וכ-4 אלפים בכל אחת מהערים באר שבע, פתח תקווה וראשון לציון.

כ-10% מסך ניצולי השואה גרים במוסדות, בדומה לשיעורם מסך האוכלוסייה המבוגרת בקרב היהודים והאחרים – 9%.

מלחמת חרבות ברזל

על פי נתונים של מערכת "יחד" נכון לסוף חודש פברואר פונו מבתיהם כ-1,500 ניצולי שואה. רובם (80%) פונו למלונות בערים אילת, ירושלים, תל אביב-יפו וטבריה.

⁵ אחרים כוללים נוצרים לא-ערבים ואנשים שאינם מסווגים לפי דת במרשם האוכלוסין.